

Fred og ro: Eivind Kildal (11) synes det er godt å komme seg vekk fra bråket i byen og til katten «Villemo» på Buan.

Barnevern i særklasse

Tekst: HALDIS NERGÅRD
haldisnergard@adessoavis.no
Foto: LINN CATHRIN OLSEN
linn.cathrin.olsen@adessoavis.no

Hester og kaniner, luftgevær og firehjuls-motorsykler, kanopadling og lavoovernatting – barnevernstilbudet ved Buan gård får toppkarakter av brukerne selv: **Alle som kommer dit, vil tilbake.**

– **Dyra er best,** fastslår Eivind Kildal (11) der han sitter i disse under bjørketrærne og stryker katten Villemo. Sammen med 11 andre barn i alderen 9–16 år ferierer han på Orkdals-gården der det meste er lagt til rette for de unge brukerne og deres behov. Eivind kjenner både dyra og gården godt fra før. Han er der ofte, også ellers i året. – Deilig å komme seg vekk fra bråket i byen. Her husker jeg å ta medisiner mine. Det gjør jeg aldri ellers, sier 11-åringen med stort alvor. At han trenger medisiner for å roe seg, er ikke lett å fatte. Trygg trykker han fjeset ned i den bløte katepelsen og får durende maling til svar. Freden under bjørkeløvet varer likevel ikke lenge. Ilter brumming opp i lia er et tydelig varsel om at motorsykkeltjengen er i farta. 15-åringene Kent, Kjell Inge og Vegard freser forbi på hver sin firehjuling så jordspruten står. – Demp dere litt! Med den farten ryker førerkortet!, hauer gårdens eier, men overdøves rått av motorbråket. Først når Tina (13) gir signal, stopper de tre fartsfantomene. Også hun vil ut og kjøre i den krevende crossløypa som snirkler seg mellom bergknatter, småskog og blomstrende geitrams. – Her har vi alltid nok å gjøre. Hestene og fire-

hjulene er mine favoritter, kunngjør 13-åringen som allerede har flyttet svært mange ganger i sitt korte liv. Nå bor hun fast på gården, som Ivar Buans fosterbarn. – Her skal jeg bo i seks år, minst, forteller Tina med glede i stemmen.

Det unike barnevernstilbudet ved Buan gård har eksistert i halvannet år. Som spesialpedagog er Ivar Buan vant til elever med spesielle behov. Da han overtok farsgården bestemte han seg for å bruke denne kompetansen til å skape sin egen arbeidsplass. – Å drive forebyggende barnevern er noe av det mest meningsfulle som fins, sier den tidligere læreren som er særlig opptatt av vanskeligstilte 12–13-åringene. I denne alderen er barna ennå så åpne at mye kan vinnes ved å få dem med på positive fritidsaktiviteter. Mange ganger har han sett at hester og ridning fort får skakkjorte ungdommer på rett kurs. Kontakt med andre dyreslag har også samme effekt. På Buan finner de fleste dyr de liker: I stua, i den gamle låna fra 1800-tallet, skravler to papegøyer, mens en mysende minigrisunge sitter i et bur for seg med utsikt til en stim av skimrende akvariefisker. På

loftet prøver to chinchillarotter å gjemme seg for dagslyset, mens rasehønsene ute i fjøset sørger for ferske egg til hele husholdningen. Hestene (i alle størrelser), kaninene og sauene har også hver sine supportere. – Jeg liker tegning og bueskyting, forteller Tor Adrian (12). Kunstverkene hans pryder veggene i stua. På skytebanen får han nye blinker av bane-sjef Jan Wuttudal som også rettleider luftgevær-skytterne etter hvert som de legger seg i posisjon foran blinkene. Jan er i tillegg sjef i verkstedet der mopeder og firehjulinger overhales med jevne mellomrom. – Innimellom jobbingen realiserer også vi voksne på Buan våre gutte- og jentedømmer. Jeg fikk aldri moped av mine foreldre. Nå mekker jeg moped så ofte jeg vil, smiler eieren der han viser rundt mellom biljardbord, rugemaskin, bade-stamp og hjemmekino.

Den virksomme gjengen på Buan begrenser heller ikke aktivitetene sine til gårdens egne hus og jorder. Tidligere i uken dro forsamlingen ut til lavoovernatting i skogen. Ridende på hver sin hest tok de seg inn til leiren der de tente bål og laget mat. Bading, stangfiske, garnsetting og kanopad-

ling på Mjovatnet hører også med til det ukelange ferieoppholdet som starter mandag og avsluttes lørdag. – Tilbudene her på gården sorterer inn under sektoren «grønn omsorg». Vi er i tillegg en del av det frivillige barnevernet. Det betyr at både barna og foreldrene deres ønsker å benytte seg av tilbudene våre, forklarer Ivar Buan. Han har et nært samarbeid med hjelpepersonene både i Trondheim og flere andre trønderske kommuner. Buan gård er derfor full-booket for lang tid framover. – Her får barn med svært ulik bakgrunn tilbud om helge- og ferieopphold. Noen har kanskje slitne foreldre som trenger litt fri fra ungemas, andre familier strever med andre problemer, sier Buan som også har spesialordninger for enkeltbarn. Noen bor ett år i slengen på gården, men uten å være fosterbarn, som Tina.

– **Fint å være her,** sier Christin Spjøtvold (17). Hun har hatt fast adresse på Buan i ett år og har nylig fått vite at oppholdet blir forlenget i ett år til. Hun går på videregående skole sammen med et par andre av de eldste beboerne. Christin liker hestene best – og kontakten med de yngre barna.

– Å være med og ha ansvar for at de finner seg til rette og trives, betyr mye, sier 17-åringen, for tiden utstyrt med knallkort frisyre. Den mørke hårfargen er den samme som på flere andre hoder i gjengen på tunet. Men den vesle hårfargingsepidemien bekymrer ikke sjefen. – Såpass må vi tolerere. Vi voksne prøver å være lydhøre for barnas egne ønsker. I går ville de eldste arrangere diskotek. Det tok litt av – og vi kom oss i seng adskillig senere enn vanlig, innrømmer Buan og peker på flatsenga der han selv tilbrakte natten. Etter en slik kveld kan vaktholdet av trappeoppgangen mellom gutte- og jentetasjen være ekstra påkrevet. Kjæreste- og jenteforbudet ser ikke ut til å plage noen. – Nei, her på Buan er knotten det eneste vi misliker, fastslår Kjell Inge Enge (15) mens han leier sjetlandspionien «Tori» med Nina Kjønl (10) på ryggen. Trioen er sist i en lang rekke av hester og ryttere på vei opp gjennom lia. – Ivar er en koselig type, kunngjør Kjell Inge. Han har hatt en flott uke på Buan og vil gjerne tilbake på nye besøk. Knotten er tross alt ikke så ille.

Badekos: Badestampen er mest i bruk om kveldene – og gjerne med musikk til. Johanne Sandnes (13) og Ronja Ramstad (8) liker seg i det varme vannet, men Andrea Sandnes (10) ennå nøytr seg med å kikke på.

Odelbonden og spesialpedagog: Ivar Buan gleder seg over hver dag sammen med de mange barna som kommer til Buan.

Stort leketøy: Kjell Inge Enge (15) lager en skikkelig støvsky idet han sveiver seg gjennom svingen i crossløypa.

På rett kurs: Rideinstruktør Camilla Fiatås (19) og «Spe» i spissen for et langt følge av hester og ryttere i lia over Buan gård. Bak henne følger Bellona Sandnes (15).